GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad D

Onderwerp	Wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023 in verband met het plaatsen boven de taakstelling beschut werk		
Portefeuillehouder	Arjan Kampman agendaletter (D)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	11 februari 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	BV 25000054

Wij stellen u voor te besluiten om:
Artikel 25 van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023 te wijzigen door:

a) een derde lid toe te voegen dat luidt:
   Het college kan voor de realisatie en invulling van beschut werk in de jaren 2025 en 2026 telkens maximaal 15 personen plaatsen boven de door de rijksoverheid vastgestelde minimum taakstelling. De leeftijdsgroep tot 27 jaar heeft bij de plaatsing prioriteit. Het aantal te plaatsen personen is afhankelijk van de door het UWV afgegeven positieve adviezen.
b) de huidige leden 3 tot en met 5 te vernummeren van 4 tot en met 6.
c) de toelichting naar aanleiding van a. en b. aan te passen.

Inleiding en voorgeschiedenis
Wettelijke kaders
In de Participatiewet staat wie in aanmerking komt voor beschut werk. Beschut werk is een arbeidscontract onder de CAO ‘Aan de slag’ met een passende werkplek en begeleiding.
Het minimaal te realiseren aantal plekken beschut werk wordt jaarlijks per gemeente bij ministeriële regeling bepaald (de taakstelling) en het UWV verricht de indicering. Krijgt een inwoner de indicatie beschut werk van het UWV, dan heeft de gemeente de zorgplicht om beschut werk aan te bieden.

In de Participatiewet is ook bepaald dat de gemeenteraad bij verordening een hoger aantal werkplekken dan de landelijke minimale taakstelling kan vaststellen en daarbij zelf de additionele omvang bepaalt. In Enschede is in artikel 25, tweede lid van de “Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023” vastgelegd dat ons college voor de realisatie en invulling van beschut werk uitgaat van de door de rijksoverheid vastgestelde minimum taakstelling. In verband met dit voorstel is het noodzakelijk bij een hoger aantal aan u voor te stellen om de verordening t.a.v. de taakstelling aan te passen.
Op grond van artikel 10b, vijfde lid Participatiewet moet daarbij worden bepaald hoe deze additionele omvang van de voorziening wordt bepaald en hoe dan de volgorde wordt bepaald waarin de personen, die zijn aangewezen op beschut werk, door ons college van een dienstbetrekking worden voorzien.

De taakstelling
De taakstelling voor 2025 is ultimo 2024 bekend gemaakt en het betreft 138 plekken van 31 uur. Deze omvang is, met de mensen die al een paar maanden in de wacht stonden, op 1-1-2025 gerealiseerd, waardoor we per direct te maken hebben gekregen met een wachtlijst en een intakestop.

Landelijke ontwikkelingen naar andere vorm van financiering
Op dit moment ontvangt Enschede vanuit het Rijk alleen een begeleidingsvergoeding voor de door het Rijk vastgestelde taakstelling. Het ministerie van SZW overweegt echter om de verdeling van de plekken beschut werk en de financiering van de begeleidingsmiddelen anders vorm te geven, namelijk op basis van realisatie. Er is nog geen ministerieel besluit genomen over een nieuwe financieringssystematiek.
In de voortgangsbrief van het ministerie van SZW d.d. 15 oktober 2024 is aangegeven dat een eventuele aanpassing van de financieringssystematiek in de meicirculaire 2025 wordt verwacht . Het streven is om deze oplossing per 2026 te implementeren.

Publieksvriendelijke samenvatting
Beschut werk is voor sommige inwoners de oplossing om te kunnen werken en daarmee mee te doen in de samenleving. Het gaat om werk in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden, zoals beschreven in de Participatiewet.
Beschut werk is bestemd voor inwoners die de mogelijkheid hebben om te werken (arbeidsvermogen) en die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning.

Inwoners met een indicatie beschut werk hebben recht op een passende werkplek. Het college bepaalt wat, financieel en beleidsmatig, passend is. De stijgende vraag naar beschutte werkplekken vraagt om een uitbreiding van het aantal plekken. Het college stelt aan de gemeenteraad voor om in 2025 en 2026 extra werkplekken boven de landelijke taakstelling beschut werk beschikbaar te stellen. Dit biedt deze inwoners stabiliteit, voorspelbaar inkomen en de mogelijkheid tot maatschappelijke participatie.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
Dit besluit draagt direct bij aan het realiseren van de strategische opgaven Inclusief Enschede, 01 Iedereen heeft de mogelijkheid om in z'n levensonderhoud te voorzien.

Door extra plekken voor beschut werk te creëren wordt de groeiende vraag naar passende werkplekken opgevangen, waardoor wachtlijsten zoveel mogelijk worden voorkomen. Inwoners met een indicatie beschut werk, waaronder jongeren uit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en mensen met een bijstandsuitkering, krijgen hiermee toegang tot werkplekken die hen een voorspelbaar inkomen en een gezond werkritme bieden. Dit besluit versterkt hun bestaanszekerheid, vergroot hun kansengelijkheid en draagt bij aan een gezonder leven door duurzame maatschappelijke participatie. Bovendien wordt hiermee voldaan aan de wettelijke verplichtingen van de Participatiewet om inwoners met een indicatie beschut werk passend te ondersteunen.

Argumenten
1.1 We moeten de verordening wijzigingen om extra beschutte werkplekken mogelijk te maken
In artikel 25, lid 2 van de "Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023" is vastgelegd dat ons college voor de realisatie en invulling van beschut werk uitgaat van de door de rijksoverheid vastgestelde minimum taakstelling. Artikel 10b Participatiewet biedt de mogelijkheid om bij verordening een hoger aantal vast te stellen. Daarbij moet worden bepaald hoe het extra aantal plekken wordt bepaald en welke criteria daarvoor gelden. Daarom is het noodzakelijk bij een hoger aantal u voor te stellen om de verordening t.a.v. de taakstelling aan te passen.

1.2 We geven de leeftijdsgroep tot 27 jaar prioriteit
Bij het toewijzen van plekken heeft de leeftijdsgroep tot 27 prioriteit. In de nota Kansrijk Enschede 2023-2033 is meegenomen dat we de focus geven aan jongeren (en kinderen). Tevens hebben we ons met de Twentse belofte (integrale regionale aanpak voor jongeren) gecommitteerd om iedere jongere tot 27 jaar naar (passend) werk of opleiding te begeleiden om hen zo een toekomstperspectief te bieden.

1.3 We voorkomen wachttijden
Het plaatsen boven de taakstelling voorkomt dat inwoners met een indicatie beschut werk, waaronder jongeren uit het VSO, langdurig zonder werkplek blijven. Hierdoor kunnen zij actief deelnemen aan de maatschappij en werken aan economische zelfstandigheid.
Wanneer er sprake is van een wachtlijst is de kans groot dat deze inwoners (onnodig) in de uitkering blijven, in een uitkeringssituatie terecht komen en dat de afstand tot werk groeit.

1.4 We versterken maatschappelijke participatie
Beschut werk biedt inwoners met een indicatie niet alleen structuur en stabiliteit, maar ook waardevolle sociale contacten. Dit vergroot hun welzijn en kansengelijkheid en helpt hen tegelijkertijd een gezond werkritme op te bouwen. Daardoor zijn besparingen mogelijk op andere terreinen.

1.5 We voorkomen werkdruk en kosten op andere plekken in het sociaal domein
Indien geen uitbreiding van plaatsingsmogelijkheden plaatsvindt, ontstaat druk op andere instrumenten en andere gemeentemiddelen (langer in de bijstand, beroep op WMO-voorzieningen zoals dagbesteding), terwijl de indicering voor beschut werk weloverwogen tot stand is gekomen en de meest passende voorziening is.

Risico's
De risico's zijn beperkt: er zijn middelen beschikbaar en de infrastructuur biedt plek. Bijsturing blijft mogelijk en het voorstel is reparabel. We verwachten in 2026 een ander financieringssysteem.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
De verhoging brengt € 0,2 miljoen aan extra kosten met zich mee. Deze worden volledig gedekt door de stijgende rijkssubsidie binnen de SW-begroting.

Afweging en alternatieven
Geen verhoging van de taakstelling
Zonder verhoging ontstaat een toenemende wachtlijst, wat betekent dat meer inwoners met een indicatie beschut werk langer moeten wachten op een passende werkplek. Dit kan leiden tot een grotere afhankelijkheid van uitkeringen en andere maatschappelijke voorzieningen, met zowel sociale als financiële consequenties. Bovendien zullen we inwoners, die al de indicatie beschut werk hebben gekregen en al een paar maanden participeren in het arbeidsproces bij de DCW, naar huis moeten sturen totdat er een plek vrij is. Tevens kunnen we leerlingen, die in de zomer van 2024 zijn uitgestroomd uit het VSO, geen plek bieden, waardoor zij ook thuis komen te zitten.

Participatie
De Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS) adviseert positief ten aanzien van dit voorstel.

Communicatie
N.v.t.

Vervolg
Op het moment dat u conform dit voorstel besluit worden interne processen in gang gezet.

Disclaimer
Bij dit besluit wordt ingestemd op basis van de kennis van nu. De gemeente kampt echter met aanzienlijke financiële uitdagingen, waaronder forse begrotingstekorten vanaf het (Ravijn)jaar 2026. Samen met andere gemeenten zetten we ons via een lobby richting het Rijk in voor herstel van dit tekort.
Daarnaast zijn we vorig jaar gestart met het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB). Dit traject is gericht op het waarborgen van de meerjarige financiële gezondheid van de gemeente. We moeten er echter serieus rekening mee houden dat BOB in 2025 leidt tot ingrijpende ombuigingen in de daaropvolgende jaren. Dit kan gevolgen hebben voor onze dienstverlening en investeringen, en het is mogelijk dat we in de toekomst op dit besluit moeten terugkomen.

Bijlagen
Bijlage Raadsbesluit
Bijlage Wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023
Bijlage Was – wordt tabel
Bijlage Advies BAS

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit R.W. Bleker